

не озеро, Дворічанський національний природний парк Гомільшанські ліси, Кицівську пустелю та гору Кременець. До унікальних еталонів природи краю віднесено заповідні урочища. Серед них найбільш відомі: Божкове (Великобурлуцький район), Миколаївські насадження (Чугуївський район), Тюндик (Балаклійський район).

Отже, Харківська область має значну туристично-екскурсійну привабливість та потенціал, які вимагають покращення інфраструктури у туристично привабливих місцях, здійсненню картографування рекреаційно привабливих територій у районах області та покращенню соціально-економічної ситуації в цілому. Дослідження та просування туристичних маршрутів допоможуть привернути увагу туристів до регіону та підвищити його популярність. Це може призвести до збільшення кількості відвідувачів, які приносять прибуток місцевій економіці. Розробка та просування туристичних маршрутів може допомогти зберегти та передати майбутнім поколінням місцеві культурні та традиційні цінності. Туристи, відвідуючи регіон, можуть стати споживачами місцевих продуктів та послуг, що сприяє розвитку місцевої економіки та культури. Дослідження туристичних маршрутів також сприятиме екологічно-свідомому туризму, спрямованому на збереження природи та місцевого середовища.

Проценко Михайло

(ХНУ імені В. Н. Каразіна)

ДО ПИТАННЯ ПРО ВНЕСОК ПРОФЕСОРА А. Г. СЛЮСАРСЬКОГО В ІСТОРІЮ ДОСЛІДЖЕННЯ СЛОБІДСЬКОЇ УКРАЇНИ

Антон Григорович Слюсарський (1900(1901)–1980) — доктор історичних наук, професор, декан історичного факультету ХДУ імені О. М. Горького (нині — ХНУ імені В. Н. Каразіна) у 1947–1962 рр., пер-

ший голова Харківської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури (УТОPIK) у 1966–1971 рр. Його діяльність як на посаді декана, так і на посаді голови в УТОPIK доволі високо оцінюється колегами, причому як його сучасниками, так і нащадками. Проте його діяльність як вченого все ще потребує окремого дослідження, оскільки його внесок у науку є досі належним чином не оцінений і не проаналізований. При цьому бібліографія його праць налічує понад 100 позицій і всі вони доволі різнопланові: це і наукові праці, і науково-популярні, і статті у газетах, і участь у колективних монографіях, довідкових і енциклопедичних виданнях тощо. Власне, одному з напрямів його діяльності як вченого і присвячена наша розвідка, а саме — працям з історії Слобожанщини.

Новизна полягає у тому, що ми вперше спробуємо систематизувати і узагальнити праці вченого з історії Слобожанщини, виявити питання, якими займався А. Г. Слюсарський, його здобутки на цій ниві, і тезово їх описати.

Серед методів, які ми використовували, можна назвати загально-наукові аналізу та синтезу, а також спеціальні історичні — історико-системний, історико-типологічний.

Щодо історіографії питання, то вона наразі практично відсутня. Ми бачимо лише окремі поодинокі праці (наприклад, монографія В. Л. Маслійчука «Козацька старшина слобідських полків другої половини XVII – першої третини XVIII ст.»), де згадується А. Г. Слюсарський як такий, що займався цією тематикою, але якихось конкретних оцінок його внеску майже не спостерігається.

Праці А. Г. Слюсарського з історії Слобожанщини можна тематично розділити на кілька напрямів: ті, які присвячені видатним діячам, загальна історія Слобожанщини (історичні нариси), заселення території регіону, історія Харківського університету, історія міста Харкова і Харківської області (губернії), історія політичних організацій на Харківщині, історія слобідських полків, соціально-економічний розвиток регіону.

Серед видатних діячів Харківщини основна увага вченого була прикута до засновника Харківського університету, винахідника і просвітителя В. Н. Каразіна (1773–1842). Про нього він писав як статті (наприклад, «Суспільно-економічні погляди В. Н. Каразіна», 1956 р. та ін.), так і окремі монографії («В. Н. Каразін, його наукова і суспільна діяльність», 1955 р. та ін.). А. Г. Слюсарський також брав участь у фундаментальному виданні «Історія міст і сіл Української РСР. Харківська область», і у якості редактора, і як автор (у співавторстві з М. І. Ксензенком написав оглядову статтю «Харківська область»).

Отже, як бачимо, праці А. Г. Слюсарського з історії Слобожанщини присвячені різноманітним питанням, враховуючи те, що це була його основна тематика. Він виступав не лише як автор, а й як редактор багатьох праць з цих питань (наприклад, збірника документів «Селянський рух у Полтавській і Харківській губерніях у 1902 р.», 1961 р. та ін.). Враховуючи тематичне розмаїття його досліджень, можемо констатувати, що його внесок у вивчення і популяризацію історії Слобожанщини є доволі вагомим, хоча й, звісно, деякі його ідеї та висновки можуть бути вже застарілими для сьогодення. Але це тема для окремих публікацій, розвідок. Безперечно, що у особі А. Г. Слюсарського історична наука мала гідного продовжувача справи Д. І. Багалія і передтечу сучасних історико-красназнавчих досліджень.

Радіонова Анастасія, Шевченко Анастасія
(ХНМУ)

ТРАДИЦІЙНА НАРОДНА МЕДИЦИНА ГУЦУЛІВ

Вступ. Медицина є одним з найважливіших аспектів функціонування будь-якої громади. Вона впливає на її розвиток, стабільність та життєздатність, за умов її занепаду або відсутності певна група людей може навіть припинити своє існування, залишитися згадкою в яко-